

Bilag 1 – Samlet oplæg til strategi for arbejdet med børn og unge med særlige behov

Principper for arbejdet med børn og unge med særlige behov

Der er behov for, at udvalget beslutter politiske principper, som vejledende for en strategisk udvikling af arbejdet med udsatte børn og unge. Der foreslås følgende principper, som tager udgangspunkt i lovgivningen på området:

- 1. Fælles ansvar og forældreinddragelse:** Arbejdet med udsatte børn skal hvile på et fælles ansvar således at alle voksne omkring barnet, f.eks. forældre, lærere, pædagoger og forskellige professionelle, i fællesskab formulerer mål for barnets udvikling. Forældreinddragelsen skal sikre, at barnet oplever voksne, der har ”styr på situationen” og tager ansvar, hvilket reducerer utryghed og giver forudsigelige rammer. Fokus må særligt rettes mod at anerkende og styrke forældrenes kompetencer og give dem selvtillid til at tage ansvar for familiens velfærd.
Konsekvens: Satsningen på udvikling af et fælles ansvar i voksengruppen i form af et velfungerende tværfagligt samarbejde omkring de udsatte børn betinger nye arbejdsmetoder.
- 2. Tidlig, forebyggende og inkluderende indsats i børn og unges nærmiljø.** Indsatserne skal være forebyggende og/eller inkluderende i forhold til børn og unges nærmiljø og ske efter ”mindsteindgrebsprincippet”. Relevante indsatser skal igangsættes inden problemerne vokser sig store og uløselige. Problemerne skal løses så tæt på barnet og andre nøglepersoner i barnets liv som muligt, så barnet fortsat kan gå i den lokale skole/institution og lokale fritidstilbud (se også bilag 3 om rummelighed og inklusion).
Konsekvens: En satsning på at arbejde forebyggende og inkluderende kræver at der i skoler og institutioner er stor opmærksomhed på tidlig hjælp og afklaring af problemerne og at de fagprofessionelle står klar med hurtig indgriben ved behov. Der er derfor brug for, at specialindsatserne sikres bedre mulighed for at rykke ud i institutioner og skoler frem for at barnet placeres i specialtilbud.
- 3. Sikring af specialiserede tilbud og samarbejde mellem special- og almenområdet:** Børn og unge, der grundet omfattende vanskeligheder ikke kan profitere af at inkluderes i en almindelig skole, institution eller fritidstilbud, skal sikres specialiserede tilbud i grupper og særlige miljøer med høj kvalitet og ekspertise, som tilgodeser den enkeltes særlige behov. Der skal fokuseres på, at de specifikke tilbud f.eks. specialgrupper og specialskoler samarbejder med de generelle tilbud, både for at sikre inklusive forløb, hvor de er relevante, og for at sikre, at de særlige faglige kompetencer formidles til de almene miljøer med forebyggelse og tidlig indsats som mål.
Konsekvens: Det skal løbende evalueres om kommunen besidder de specialtilbud der er behov for og om der er områder, hvor der er brug for koordinering og sammenhæng. Kommunes indsatser skal være en sammenfletning af forebyggende, inkluderende og specialiserede tilbud.

Konkrete indsatser som opfølgning på CASA-rapporten

Med udgangspunkt i ovenstående principper foreslås det, at følgende konkrete forslag indgår i forvaltningens budgetforslag for 2008:

1. Med udgangspunkt i princippet om fælles ansvar og familieinddragelse anser forvaltningen det for vigtigt, at der i højere grad udvikles initiativer, hvor forældre og børn udvikler deres ”kompetencer” i samarbejde med skole eller daginstitution. Det sker f.eks. i familieskoler/klasser/særlige skole-hjem projekter, hvor forældrene inddrages og tillægges et medansvar for deres børns læring og hvor fagprofessionelle har til opgave at støtte forældrene i at være

rammesættende og tydelige voksne overfor barnet. Forvaltningen vil udarbejde et konkret forslag om etablering af yderligere familieorienterede tilbud i forbindelse med budgetseminaret i marts 07. Udgifterne forventes at udgøre ca. 5 mio. kr. årligt.

2. Med udgangspunkt i princippet om tidlig, forebyggende og/eller inkluderende indsatser anbefaler forvaltningen:
 - At der prioriteres ressourcer til en udvidelse af det pædagogiske og psykologiske personale i PPR. Hvis skoler og institutioner skal inkludere børn med særlige behov, er det af yderste vigtighed, at pædagoger og lærere får opbakning, sparring og viden fra fagprofessionelle. Erfaringen er, at det i høj grad handler om, at de lærere og pædagoger m.m. der står med ”problemet” til hverdag får den hjælp, støtte og faglige supervision, der er behov for. Udgifterne forventes at udgøre ca. 5 mio. kr. årligt
 - At der fremsættes forslag om en udvidelse af støttepædagogressourcerne, idet institutionerne gennem de senere år har rummet flere og flere børn i vanskeligheder. Hvis pædagogerne skal arbejde forebyggende og inkluderende er det væsentligt, at der faktisk er støtteressourcer til rådighed. Udgifter: Oplæg fra forvaltningen i forbindelse med budget 2008
 - At der fremsættes forslag om et hjemmebesøg af sundhedsplejersken, når barnet er 4½ - 5 år gammelt. Dette vil kunne optimere den formelle sundhedsfremmende og forebyggende indsats til barnet og familien. Herved kan sikres en forbedret mulighed for tidlig opsporing af børn med særlige behov, inden sundhedsplejen igen har fokus på alle børn ved skolestart. Udgifterne forventes at udgøre 1,5 mio. kr. årligt.
3. Med udgangspunkt i princippet om specialiserede tilbud og samarbejde mellem special- og almentilbud vurderer forvaltningen, at der forsat skal sikres højt specialiseret tilbud i form af vedvarende rådgivning/vejledning, undervisning og pasning til de børn, der har livslange vidtgående vanskeligheder. Der skal sikres en fleksibilitet i tilbuddet til det enkelte barn og at almenområdet kan nyde godt af den ekspertise, der findes på specialområdet – til gavn for det enkelte barn. Det betyder en udvikling af kompetencecentre i tilknytning til enkelte eksisterende specialinstitutioner. Udgifter: Oplæg fra forvaltningen i forbindelse med budget 2008

Oplæg til kategorier af indsatser til børn og unge med særlige behov

CASA-rapporten opererer med tre overordnede kategorier af udsatte børn: ”Gråzonebørn”, ”meget udsatte børn” og ”børn med diagnose”. Forvaltningen finder forsøget på at udvikle et fælles sprog, samt at systematisere i forhold til forskellige indsatstyper relevant af hensyn til såvel brugere som professionelle, og vil derfor arbejde videre med at udvikle kategorier, der kan være dækkende for det samlede billede af udsatte børn i Københavns Kommune.

CASA-rapportens enkelte anbefalinger og opfølgning herpå

Nedenfor gennemgås CASA’s anbefalinger enkeltvis, og ved hver anbefaling knyttes kommentarer til, hvilke indsatser der allerede er iværksat på området, kommende indsatser samt hvilke mål der knytter sig til de enkelte indsatser.

CASA-rapporten konkluderer:

1. **At der er behov for et øget tværfaglig og tværsektorielt samarbejde såvel centralt som decentralt – herunder en sammenhængende indsats på småbørnsområdet**

CASA-rapporten konkluderer, at der er behov for at få fastlagt mere formelle retningslinier og samarbejdsprocedurer med henblik på at forbedre samarbejdet i distrikterne og drage fordel af at være en sammenhængende forvaltning.

Forvaltningen indgår i et samarbejde med Socialforvaltningen om kvalificering og implementering af et koncept for tværfaglige grupper på såvel skoleområdet som småbørnsområdet. Dette i henhold til Lov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge §7 (1996) Sundhedsloven §123 (2005) og Lov om social Service §49 (2007).

Formålet med konceptet er at styrke og ensarte samarbejdet mellem Socialforvaltningen, Børne- og ungdomsforvaltningen og de fagområder/fagpersoner, som har kontakt med udsatte børnefamilier. Konceptet lægger en ramme for det tværfaglige arbejde i kommunen i sager om udsatte børn og unge, hvor der i institutionen eller skolen opstår bekymring om et barn og der er behov for en tværfaglig indsats.

I konceptet specificeres opgaver, deltagere og ansvar for de tværfaglige gruppers arbejde ligesom der lægges op til udvidet brug af samarbejdsgrupper mellem institutioner, skoler og forvaltningerne. Konceptet giver mulighed for lokal tilpasning af opgaver og organisering for ikke at ødelægge det gode arbejde, der allerede udføres i mange bydele.

Målet med tværfaglige grupper er at sikre en tværfaglig hjælp i forhold til forståelse af børnene og en hjælp til de nøglepersoner, der arbejder med barnet i det daglige: forældre, pædagoger, lærere. Således skal de tværfaglige grupper sikre tidlig indsats inden indstilling til PPR og underretning til SOF samt bidrage til at kvalificere eventuelle indstillinger/underretninger.

2. At der er behov for øget decentralisering

CASA-rapporten konkluderer, at der i forhold til indsatsen overfor udsatte børn og unge er behov for en decentralisering af såvel opgaveudførelse, ressourcer, udvikling af tilbud som foranstaltninger og ansvar.

Der henvises til forvaltningens nye organisationsstruktur, hvor et centralt mål er, at løsningen af kerneopgaver skal ske smidigt, fleksibelt og så tæt på brugeren som muligt – under hensyntagen til kvalitet og økonomi.

Desuden henvises til indstilling vedrørende den fremtidige organisering af PPR.

3. At der er behov for øget overblik og viden om de mange forskellige tilbud:

CASA-rapporten peger på, at der er behov for øget overblik over de mange forskellige tilbud til børn og unge med vanskeligheder.

Forvaltningen har stort fokus på at skabe øget overblik og viden om de mange tilbud, herunder at gøre viden tilgængelig for såvel medarbejdere som borgere. Bl.a. via:

- En løbende udbygning og opdatering af databasen over tilbud til udsatte børn og unge i Børne- og Ungdomsforvaltningen

- En systematisk monitorering af børnesundheden og sundhedsplejens tilbud, som vil give mulighed for udarbejdelse af sundhedsprofiler, tilrettelæggelse af tilbud til udsatte børn og unge på et kvalificeret grundlag og give mulighed for systematisk evaluering af tilbudet.

Forvaltningen vil fortsat fokusere på muligheden for vidensdeling og overblik over udviklingsbehov via tværfaglige grupper, medarbejder- og ledelsesnetværk samt regionale samarbejdsfora.

4. At der blandt de professionelle er behov for øget viden og konkrete værktøjer til vurdering af handlemuligheder omkring børn med vanskeligheder.

CASA-rapporten konkluderer, at der blandt de professionelle er et behov for øget viden og konkrete værktøjer til vurdering af handlemuligheder omkring børn med vanskeligheder. Der er brug for øget viden om hvilke problemer de professionelle selv kan arbejde med og hvordan de kan indhente rådgivning og konsultation eller evt. indstille til PRR eller underrette SOF.

Forvaltningen vil udarbejde en handleguide til lærere og pædagoger m.fl. hvori det er muligt at søge viden om tidlig indsats, bekymringstegn, vejledning til indsats på skoler og institutioner, muligheder for tværfaglig hjælp, hvordan der udarbejdes indstillinger og underretninger etc. Handleguiden tager udgangspunkt i allerede eksisterende guider på området i kommunen samt erfaringer fra andre kommuner og vil blive udarbejdet i samarbejde med lærer og pædagoger. Handleguiden skal dels sikre, at indstillingerne udarbejdes under hensyntagen til de økonomiske rammer og muligheder, dels fastholde og sikre, at der lægges vægt på beskrivelsen af barnets ressourcer og kompetencer (frem for mangler). Handleguiden skal endelig bidrage til at sikre et fælles sprog om børnene og de unge – jf. arbejdet med kategorier af indsatser til børn i vanskeligheder. Børne- og Ungdomsforvaltningen indgår allerede i et samarbejde med Socialforvaltningen med henblik på at sikre tidlig underretning.

Målet er at sikre, at den enkelte institutionsleder og nøgleperson omkring den enkelte barn har overblik over de muligheder, der er for hjælp til konkrete problemstillinger. Desuden skal handleguiden sikre et fælles grundlag for beslutninger som basis for møder og udarbejdelse af handleaner.

5. At der er ventetider på udredninger, rådgivning og vejledning

CASA peger på, at der er lange ventetider på udredning og visitation ved PPR.

Forvaltningen forsøger at reducere ventetiderne på udredning og visitation via følgende indsatser:

- En række foranstaltninger, der sikrer tidlig indsats og at henvisninger til specialtilbud kun finder sted, når det ikke er muligt at afhjælpe børns vanskeligheder inden for rammerne af de almindelige tilbud:
- Implementering af et nyt sagsstyrings- og ledelsesinformationssystem (KIS). Systemet skal, som navnet antyder, dels bruges som sagsstyringsredskab for den enkelte behandler, dels som et ledelsesværktøj, der kan levere svar på behandlingstider, økonomi i foranstaltningerne og give et præcist mål for ventetider. Målet er bl.a. at sikre, at ledelsen og medarbejderne løbende har fokus på og overblik over ventetider, hvor de måtte forekomme.

- Udvikling af en fælles standard for pædagogisk psykologisk vurdering. Af den pædagogiske psykologiske vurdering og skolens udtalelse skal fremgå, hvorledes undervisnings-differentiering, brug af holddannelse osv. har været anvendt og hvorfor denne bistand ikke er nok til at sikre elevens fortsatte udvikling. Alle forslag, indstillinger og foranstaltninger udformes ved inddragelse af forældre og elever. Målet er at sikre fælles retningslinier for PPR-medarbejdere med hensyn til metoder og procedurer.

6. At der er problemstillinger omkring ventetid ved overgange fra såvel daginstitution til skole som fra normal- til specialområdet.

CASA-rapporten peger på

- At overgang fra normalsystemerne til specialtilbud tager for lang tid, og der opstår ventetid, som er risikofyldt for de udsatte.
- At det er svært at orientere sig og få klarhed på, hvordan visiteringen til de enkelte tilbud, foranstaltninger og projekter finder sted.
- At udredninger og afklaringer spiller en rolle i overgangen fra fx daginstitution til skole

Forvaltningen arbejder med at skabe bedst mulige overgange for børn, unge og deres forældre bl.a. via:

- Forslag om decentralisering af PPR, som vil bidrage til at sikre bedre sammenhænge i overgangene mellem daginstitutioner og skoler.
- Ny model og handleguide for visitation og budgetansvar på specialundervisnings- og specialfritidsområdet, som vil bidrage til at sikre bedre sammenhæng i overgangene mellem normal- og specialområdet.

7. At der er behov for flere evalueringer af tilbud og foranstaltninger

CASA-rapporten konkluderer, at der er behov for, at der på områder foretages og gennemføres evalueringer af de forskellige tilbud og foranstaltninger.

Forvaltningen gør opmærksom på at der løbende udarbejdes evalueringer af tilbud og foranstaltninger. Med henblik på at sikre høj faglig kvalitet på området er det vigtigt løbende at evaluere forvaltningens indsatser på området og inddrage brugernes behov, nyeste forskning etc. ved udvikling af eksisterende og tilrettelæggelse af nye indsatser.

Forvaltningen vil udarbejde en evalueringsplan, som skal sikre en bevidst prioritering af hvilke tiltag, der evalueres samt sikre evalueringer, der står i sammenhæng med de politiske mål på området.

Målet er i højere grad at basere udviklingen af området på viden, praksisrettet forskning og evidens. Forvaltningens kerneopgaver på området skal til stadighed belyses, vurderes og forandres ved hjælp af evaluering.

8. At der er behov for yderligere PPR-indsats

Ifølge CASA-rapporten efterlyses der alle steder yderligere PPR-indsats. Efterlysningen gælder opkvalificering af de enkelte institutioners arbejde, fx gennem supervision og klasseinterventi-

on. Desuden ønskes yderligere støtte og rådgivningsindsats i enkeltsager, fx hjælp til familiebejdet og undersøgelses- og visitationsarbejdet.

For at imødekomme dette behov vil det være nødvendigt at vurdere personalenormeringen i København. Forvaltningen vil forelægge en opgørelse over behovet for yderligere PPR-ressourcer i forbindelse med budgetforslag 2008.

Målet er, at PPR skal være en aktiv samarbejdspartner omkring børn og unge med særlige behov - sammen med skoler, daginstitutioner og forældre.

9. At der er behov for flere små grupper og støttepædagoger – herunder behov for flere tilbud til småbørnsgruppen

CASA-rapporten peger på, at der er ventetid på basispladser og for få basisgrupper¹ og støttepædagogressourcer. CASA-rapporten konkluderer endvidere, at der er for få foranstaltninger og initiativer for småbørnsgruppen.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der er ca. 75 flere basispladser end beskrevet i CASA-rapporten. Desuden at der i gang sat et 3 årigt udviklingsprojekt vedrørende basispladser, med økonomisk støtte fra Familienministeriet. Ventetiderne på basispladser er faldet fra 2005 til 2006 grundet opstramning i ventelister og visitation (via visitationsudvalget).

Forvaltningen forventer i januar-februar måned 2007 at fremlægge en revideret behovsprognose for 0-5 års specialområdet (inkl. basispladser). I forbindelse med den kommende evaluering af ABA-projektet, skal BUU tage stilling til, om de til specialområdet reserverede midler inden for Børneplan I fortsat skal allokeres til ABA, eller om den midlertidigt opbremsede udbygning af special- og basispladser atter skal genoptages.

Forvaltningen vurderer, at der med henblik på at understøtte inklusion og rummelighed, og med henblik på imødekommelse af CASA-rapportens anbefalinger er behov for at øge støttepædagogressourcen, og samtidig reservere dele af denne til etablering af ”smågrupper” i enkelte institutioner. Samtidig fastholdes det, at basispladser er bydækkende, centralt visiterede og med særskilte faglige profiler for grupper af børn med særlige problemstillinger, ligesom specialinstitutionspladserne til børn med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Forvaltningen forventer at fremsætte forslag om udvidelse af støttepædagogressourcen i forbindelse med budgetforslag 2008.

Inden for Faglighed For Alle retter flere af indsatserne sig mod småbørnsgruppen. Der er fx bevilget en forøgelse af den sociale kompensationspulje. Hensigten er at institutioner, der har særligt udsatte børnegrupper kan sikre disse børn udviklingsmuligheder, som ligestiller dem med andre børn. I sammenhæng hermed er der igangsat et treårigt udviklingsprojekt om oprettelse af Familiepladser i dagtilbud. Et andet eksempel er sprogtest af alle 5-årige og pædagogisk opfølgning på de 25 % svageste børn. Sprogtesten suppleres med en vurdering af barnets sociale og motoriske udvikling.

Målet er at understøtte inklusionbestrebelsene på småbørnsområdet.

¹ En basisgruppe er en gruppe børn med særlige behov der går i en almindelig daginstitution. Ideen bag basisgrupper er så vidt muligt at integrere børn med særlige behov i normalmiljøet.

10. At der er behov for flere familieorienterede tilbud

CASA-rapporten peger på, at der er behov for flere familieorienterede tilbud, herunder særligt på småbørnsområdet.

Forvaltningen har allerede igangsat en række familieorienterede projekter bl.a. familieskolen Villa Rolighed, Fælles Indsats på Peder Lykkeskolen, familieklassen på Sor-tedamsskolen samt Fælles Indsats grupper. På småbørnsområdet har Københavns Kommune desuden fået økonomisk støtte fra Familienministeriet til udviklingen af Familiepladser i dagtilbud. Desuden henvises til initiativet ”Skole-hjemsamarbejdet” under Faglighed For, som har til formål at sikre alle elever hjemmebesøg mindst én gang i indskolingsperioden og mindst én gang på mellemtrinnet. Endelig henvises til en foreslået omstrukturering af observationskoloni-erne Furesøkolonien og Terrasserne, så der fremadrettet bliver sat mere fokus på forældreinddragelse samt samarbejde og supervision af lærerne på hjemskolerne.

Målet med familieorienterede tilbud er, at barnet oplever sammenhæng og tydelighed i hjælpen i og med at de vigtige voksne sammen kommer med fælles signaler, krav og hjælp til barnet.

11. At der er behov for flere mellemformer af tilbud – særligt fra 7 klasse og opefter

Ifølge CASA-rapporten er der behov for mellemformer af tilbud, som i højere grad forebygger, at gråzonebørnene udvikler sig til meget udsatte børn og unge. Det gælder særligt for de større udsatte børn og unge i skolen.

Forvaltningen vurderer, at der allerede eksisterer mange foranstaltninger til gråzonebørnene. Forvaltningen gør bl.a. opmærksom på følgende projekter for udsatte unge fra 7. klasse og opefter: 1) Tidlig identifikation for unge med behov for en særlig indsats gennem vejledning og tidlig uddannelsesplanlægning. 2) For unge der er droppet ud af skolen før afslutningen af 9.kl skal have en ny chance - second chance. 3) Iværksættelse af kampagne for at få indvandrerforældre til aktivt at tage del i og understøtte børnenes skolegang og videreuddannelse. 4) Afholdelse af forældrekurser og etablering af positive rollemodeller. Disse initiativer gennemføres i samarbejde med BIF. Vedtaget på udvalgs møde 13. december.

Junior TAMU tilbyder arbejds træning og faglig undervisning for 15-17 årige unge med henblik på arbejdsmæssig læring og udvikling af personlig ansvarsfølelse og social handlingskompetence. Produktionsskolerne er selvejende institutioner, der tilbyder udsatte unge et helhedsorienteret forløb i op til 1 år. Undervisningen er produktionsbaseret og med tæt voksenkontakt med henblik på at styrke den unges personlige og sociale kompetencer.

Ungdomsskolen har almene tilbud til de 13-18 årige om undervisning og aktiviteter i deres fritid samt tilbud til udsatte børn og unge, herunder prøveforberedende undervisning overfor udsatte unge, Jobtræningsprojektet *Spydspidsen*, *Akademiet* på den sikrede afdeling på Sønderbro, *Sjakket* - et social-pædagogiske undervisningstilbud og *Nye Veje*, som er et kursus for udsatte unge, der ønsker at blive afklaret uddannelsesmæssigt og få styrke deres almene og faglige kompetencer

Desuden henvises til indsatsen for unge kriminelle, med særlig fokus på unge under 15 år, som indeholder en række initiativer vedrørende en styrket indsats mod ungdomskriminalitet. Indsatsen er et samarbejde mellem Økonomiforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har også indsatser, der retter sig mod udsatte børn og unge, f.eks. Opsøgende Vejleder Team (OPS-team), som er rettet mod udvalgte lokalområder. Dommervagtsprojektet, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning medvirker til at forebygge fortsat kriminalitet blandt unge. Erhvervsgrunduddannelsen (EGU), som er et tilbud til udsatte unge, der af faglige, personlige eller sociale grunde ikke er parate til en af de kendte ungdomsuddannelser. Startkursus, som er et 10 ugers vejlednings- og præsentationsforløb under EGU for unge, der er uafklarede og har behov for tæt voksenstøtte i en periode for at få udredet og styrket kompetencer og muligheder i livet. Mentorprojektet under Kommunernes Landsforening, som er målrettet unge med begrænsede problemer med at passe en ungdomsuddannelse. Specialvejlederteam, som er målrettet unge specielle og generelle indlæringsvanskeligheder.

En række af indsatserne under Faglighed For Alle har desuden til formål at støtte udsatte børn og unge i skolerne.

Mål: Tilbuddene til de udsatte unge skal give den enkelte unge en håndsrledning i tilegnelsen af de faglige, sociale og personlige kompetencer, der skal til for at kunne være en aktiv medborger i et åbent og demokratisk samfund.

12. At der er behov for en nytænkning af fritids- og ungdomsklubstrukturen

CASA-rapporten konkluderer, at der er behov for en nytænkning af hele fritids- og klubstrukturen samt at der er behov for nye klubtilbud, klubstruktur og tilgang til de unge og behov for et mere differentieret udbud af ungdomsklubber, åbne fritidstilbud og væresteder m.v.

Nytænkningen i fritids- og ungdomsklubberne er allerede igangsat. Klubberne implementerede i januar 2006 en ny budgetmodel, hvis formål er at sikre en hensigtsmæssig og målrettet tildeling af ressourcer til klubberne, så der er sammenhæng mellem opgaver, målgrupper og medlemsgrundlag. Budgetmodellen skal støtte op om klubbernes nye målsætninger (januar 2006), der bl.a. sætter fokus på det forebyggende og støttende arbejde, herunder klubbernes samarbejde i bydelen og det opsøgende sociale arbejde målrettet de udsatte børn og unge i lokalområdet.

Tilbagemeldinger, fra de forskellige distrikter, er meget positive overfor klubbernes samlede opsøgende indsats – og for den ”nye” måde samarbejdet i lokalområdet er blevet organiseret på. Opgaverne er mange: rådgivning og vejledning om relevante fritidstilbud, fritidsjob og eventuel støtte til uddannelsesforløb. De udgående medarbejdere har fokus på dialogen og tilbyder målrettede aktiviteter og arrangementer for alle bydelens større børn og unge, uafhængigt af medlemskab. Det udgående arbejde kan have form af en matrikelløs klub med aktiviteter uden for klubbernes fysiske rammer. Der samarbejdes med mange andre interessenter. Dette arbejde midtvejsevalueres i efteråret 2007.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog i december 2006, at sende forslag til forsøg med kontingentfritagelse i 2007 og 2008 i ungdomsklubber i bydelene Nørrebro, Bispebjerg og Vanløse/Husum til høring.

Den nye budgetmodel og klubbernes samarbejde midtvejsevalueres efteråret 2007.

Målet er at klubberne skal være et udviklingsrum. Klubmedarbejderen skal møde de større børn og unge med positive forventninger og støtte og vejlede dem i overgangen fra barn til voksen til at vælge det gode liv præget af livskvalitet og sundhed. Gennem fællesskabet og oplevelsen af at høre til udvikler de større børn og unge kompetencer for deltagelse i et demokratisk samfund.

13. At der er behov for tilbud til overvægtige børn

CASA peger på, at der er behov for fokus og tilbud til overvægtige børn og unge.

Siden januar 2005 har forvaltningen haft det familieorienterede og tværfaglige tilbud +Kidz til familier med overvægtige børn. Tilbudet er bortfaldet pr. 1. januar 2007. Forvaltningen henviser endelig til de forebyggende initiativer under Faglighed For Alle, f.eks. ”motion i klassen”, ”model for etablering af en idrætskoordinatorfunktion på alle folkeskoler”, ”Ekstra idrætstimer i 4-5 klasse”, samt ”idræt og bevægelse i dagtilbud”.

14. At der mangler foranstaltninger til børn og unge med hashproblemer

Ifølge CASA-rapporten mangler der foranstaltninger til unge med hashmisbrug.

Forvaltningen gør opmærksom på, at egentlig behandling af børns og unges hashproblemer er en opgave, der hører under Socialforvaltningen. Der henvises til bl.a. ”U-turn”, som er et misbrugsprojekt for unge med individuel- og gruppeterapi suppleret med tilbud om undervisning og vejledning.

Desuden henvises til Folkesundhed Københavns tilbud ”Rusmiddelkorpset”, der har til opgave at skabe dialog om gruppepres, rollemodeller samt formidle relevant viden om de forskellige rusmidlers virkning og konsekvenser af brug.

I forvaltningen arbejdes der bl.a. i Fritids- og ungdomsklubber forebyggende med misbrugsproblemer generelt, herunder også hashproblemer. Målet er at mindske andelen af unge med misbrugsproblemer, herunder behandlingskrævende misbrug.

15. At der er behov for fokus på børns sundhed fra de bliver forladt af sundhedsplejersken og til de kommer i skole

Ifølge CASA-rapporten er der et manglende formelt fokus på børn, fra sundhedsplejersken stopper til første besøg i skolen.

Sundhedsplejens eksisterende tilbud opdeles i grundydelse, behovsydelse og supplerende ydelse. Grundydelse består af tilbud til gravide og barselbesøg til tidligt udskrevne kvinder, 3-5 besøg i barnets første leveår samt et besøg når barnet er 1½ og 3 år. Alle familier tilbydes at deltage i mødregruppe eller anden forældregruppe. Alle skolebørn tilbydes sundhedssamtale og funktionsundersøgelse på hvert klassetrin undtagen i 2., 4. og 9 klasse. Alle dagtilbud og skoler i kommunen får tilbudt sundhedsfaglig konsulentbistand. Behovsydelse be-

tegner alle ydelser, der ligger ud over grundydelsen. Det vejledende udgangspunkt er, at 25% af alle småbørnsfamilier kan modtage ekstra tilbud ved særlige behov.

Forvaltningen vurderer, at et generelt tilbud om et hjemmebesøg, når barnet er 4½ - 5 år gammelt, vil kunne optimere den formelle sundhedsfremmende og forebyggende indsats til barnet og familien. Herved kan sikres en forbedret mulighed for tidlig opsporing af børn med særlige behov, inden sundhedsplejen igen har fokus på alle børn ved skolestart. Forslag om ovenstående vil indgå i budgetforslag 2008.

Målet er at opspore og initiere en tidlig tværfaglig indsats for børn med særlige behov i forbindelse med overgang fra institution til skole. Et generelt tilbud på dette tidspunkt vil give mulighed for vejledning om trivsels- og sundhedsrelaterede opmærksomhedspunkter i forbindelse med skolestart.